

Informatie voor medewerkers en studenten werkzaam binnen Faculty of Science

Dit AMD informatieblad gaat over speciale milieu- en veiligheidsregels die gelden voor het werken in geclassificeerde ruimten in het algemeen en de eisen die gesteld worden aan de inrichting van die ruimten.

1 Wat zijn geclassificeerde ruimten?

Geclassificeerde ruimten zijn ruimten waar onderzoek plaatsvindt waaraan verhoogde risico's kleven bij zomaar betreden van de ruimte of waarbij voldaan moet worden aan speciale wet- en regelgeving zoals (milieu)vergunningen. Er worden door de wetgever of de universiteit eisen gesteld aan de manier van werken en aan de inrichting van de ruimte.

Bepaalde zaken zoals wijzigingen in werkwijze, toegelaten personen en aanpassingen aan de ruimte moeten daarom worden gemeld aan de AMD, zodat het voldoen aan de wettelijke eisen geborgd kan worden. Houd er in je onderzoeksplanning wel rekening mee dat het daadwerkelijk verkrijgen van de juiste vergunningen en soms het volgen van de vereiste cursussen tijd kost!

Werken zonder de juiste vergunningen wordt door de toezichthoudende overheidsdiensten gezien als een strafbaar feit. Een strafblad kan je wetenschappelijke carrière schaden; het maakt bijvoorbeeld congresbezoek aan de VS onmogelijk!

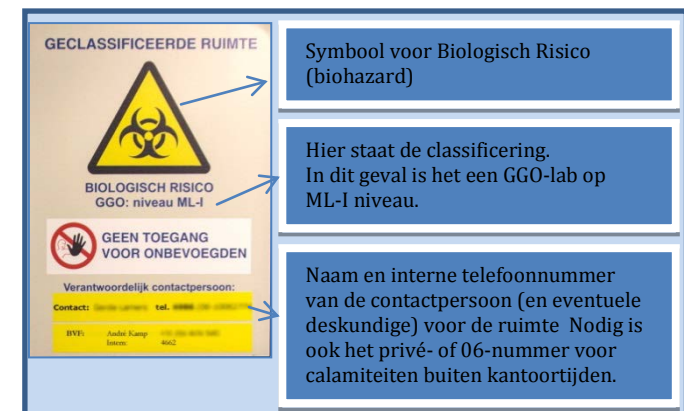
2 Herkennen van geclassificeerde ruimten en de risico's

2.1 Ruimtesignaleringsborden

Geclassificeerde ruimten herken je aan de speciale rechthoekige ruimtesignaleringsborden. In het Gorlaeus en Huygens zijn dit overwegend nog bordjes van het oude systeem; deze zijn geel met zwarte tekst en zwarte symbolen. In het Sylvius en het Cell Observatory en delen van L.M.U.Y. worden al nieuwe bordjes gebruikt. Deze zijn grijs met blauwe letters en zijn analoog aan de ruimtesignaleringsborden in het LUMC. De borden maken herkenning van de ruimten makkelijker. Dit is mede ter bescherming van de toevallige bezoeker (technische dienst, buitenfirma's, schoonmaak, e.d.) en de hulpdiensten in geval van calamiteit. De toepassing en indeling van de borden en betekenis van de symbolen staat beschreven in de [universitaire regeling ruimtesignalering](#).

Ruimtesignaleringsborden moeten worden toegepast in ruimten waar wordt gewerkt met:

- Genetisch gemodificeerde organismen (GGO): zowel dieren, micro-organismen als planten

- Proefdieren
- Ioniserende straling (radioactiviteit), zowel bij het werken met isotopen als met stralingstoestellen
- Lasers van klasse 3 of hoger
- Sterke magneetvelden
- Apparatuur waaruit ultraviolette straling vrijkomt in de ruimte
- Gecomprimeerde giftige gassen, zoals CO, H₂S, NO_x en Cl₂
- Nanomaterialen (blijkend uit de project risico-inventarisatie nanomaterialen)

2.2 Risico's in geclassificeerde ruimten

Net als voor alle andere onderzoeken moet een risico-inschatting van het werk gemaakt worden, zie [AMD informatieblad Randon het lab 010](#). Hieronder worden de risico's van geclassificeerd werk voor mens of milieu alleen kort aangestipt. Naast eisen aan de ruimte, worden er ook eisen gesteld aan de geclassificeerde werkzaamheden zelf, zoals de aanvraag van vergunningen en het volgen van trainingen vóór de start van het werk. Dit soort informatie kun je vinden op de AMD website onder het kopje [Veilig omgaan met](#) Door op de links hieronder te klikken, kom je direct bij de juiste informatie uit.

- [Biohazard](#)
Twee typen risico: 1) activiteiten met potentieel ziekmakende micro-organismen als bepaalde cellen, bacteriën, schimmels of virussen. Deze zijn een mogelijk risico voor de mens. 2) activiteiten met organismen waarvan het DNA veranderd is (GGO) en daardoor een mogelijk risico vormen voor het milieu. Dit kunnen micro-organismen zijn maar ook dieren (bv muizen of zebrafissen) of planten (zaden, pollen etc.) die bij ontsnapping naar het milieu door verdringing van de natuurlijke soort een verstoring van het natuurlijke evenwicht kunnen veroorzaken.
- [Laser](#)
Activiteiten met een laser van een klasse 3 of hoger. Een vrije bundel in de ruimte kan zorgen voor huidverbranding of (permanent) oogletsel.
- [Magnetische velden](#)
Sterke magneten kunnen een verhoogd risico opleveren voor mensen met een pacemaker of andere medische elektronica en het ongeboren kind. Sterke magneetvelden kunnen elektronische data wissen, zoals van bankpasjes.
- [Radioactiviteit](#)
Activiteiten met radioactieve stoffen of een apparaat dat Röntgenstraling gebruikt kunnen een verhoogd risico geven op kanker bij de mens of besmetting van het milieu.
- [Giftige gassen](#)
Kunnen bij lekkage of brand vrijkomen en een verhoogd risico geven op vergiftiging, soms zonder dat je het merkt (bv. koolmonoxide).
- [Nanomaterialen](#)
Kunnen verschillende weefsels penetreren. De effecten zijn nog grotendeels onbekend en hangen o.a. af van de vorm en deeltjesgrootte. Effecten van vezelvormige nanomaterialen zijn waarschijnlijk vergelijkbaar met de effecten van asbest.

- [UV licht](#)
Dit kan sneeuwblindheid of lasogen veroorzaken bij het kijken in de lamp.

*Wijzig er iets in (de organisatie rondom) het geclassificeerde lab? Of constateer je gebreken aan de ruimte?
Meld dit dan!*

3 Algemene eisen aan geclassificeerde ruimten

Regels die van toepassing zijn op alle geclassificeerde ruimten, zijn:

- Voor geclassificeerde ruimten worden door de wetgever en/of de universiteit eisen aan de inrichting en afwerking van de ruimte gesteld. Dit brengt het volgende met zich mee:
 - Verbouwingen, verhuizingen, opheffing van een lab of wijzigingen in de classificering door veranderde werkzaamheden moeten daarom altijd aangemeld worden bij de AMD, omdat dit van invloed is op de vergunning en op de ruimtesignalering.
 - Meld gebreken aan de ruimte (zoals kapotte vloeren en wanden, gebreken aan de ventilatie e.d.) daarom zo snel mogelijk via [selfservice](#) [facilitair](#) aan voor reparatie.
- Op het ruimtesignaleringsbord staan de gegevens van de gebruiker en soms toezichthouder van dit lab. Ruimtesignaleringsborden mogen slechts door of met toestemming van de AMD worden aangebracht, gewijzigd, verplaatst of verwijderd (VR art 15). Wijzigen dus de vermelde contactpersonen of hun telefoonnummers, dan moet dit worden doorgegeven aan de AMD en aangepast op de lijst met geclassificeerde ruimten die bij de milieuvergunning hoort.
- Op geclassificeerde ruimten is een werkende deurdranger aangebracht.
- Het dragen van de juiste werkkleding en/of [persoonlijke beschermingsmiddelen](#) is verplicht in alle geclassificeerde ruimten (VR art 18). Niet-wetenschappelijke werkzaamheden in geclassificeerde ruimten, zoals schoonmaak en reparatie/onderhoud, mogen alleen in overleg met de contactpersoon voor de ruimte worden uitgevoerd. De onderzoeker is er verantwoordelijk voor dat de juiste instructies worden verstrekt aan de uitvoerder van de werkzaamheden en dat de ruimte op het afgesproken moment veilig te betreden is, zie ook [AMD informatieblad A050 Betreden van labs](#) en [AMD-informatieblad RhL080 Werk door derden](#).
- Geclassificeerde ruimten worden bij voorkeur alleen gebruikt voor het geclassificeerde werk óf gedeeld met andere onderzoekers die hetzelfde type geclassificeerde werk uitvoeren. Plaatsing van geclassificeerd werk in een normaal lab, kan slechts plaatsvinden als uit de [risico-inschatting van beide onderzoeken](#) blijkt dat het restrisico acceptabel is en de juiste maatregelen zijn getroffen.
- Bij gedeelde geclassificeerde onderzoeksfaciliteiten worden tussen instituten of vakgroepen goede afspraken gemaakt over het beheer van de ruimten en het toezicht.